

Església: no als condons

La contraposició entre ciència i Església és vella de segles. El Seminari Mundial sobre la sida celebrat al Vaticà durant els dies 15 i 17 d'aquest mes ho ha posat novament de manifest.

El Vaticà i la ciència estan d'acord que cal prevenir la sida i assistir dignament els qui en pateixen, però discrepen sobre la manera d'evitar que el contagi es difongui. Els científics, amb la neutralitat moral amb què jutgen els fenòmens del propi ram, diuen que cal usar el preservatiu en les relacions sexuals riscoses: el Vaticà, que, com a centre d'una religió, vol difondre una determinada moral, demana castedat.

La contraposició entre religió i ciència és vella de segles i l'oposició de l'Església a tota mena d'anticonceptius és tradicional. Era inevitable constatar la contraposició i l'oposició durant el Seminari Mundial sobre la sida, celebrat al Vaticà del 13 al 15 d'aquest mes per iniciativa del Pontific Consell de Pastoral Sanitària, el qual és una institució de la Santa Seu.

Després de tres dies de ponències i debats científics, morals, teològics i filosòfics entre 1.200 exemplars d'una vuitantena de països, el Papa va cloure el Seminari dient que la prevenció no es pot fer amb mitjans profilàctics «profundament lesionats per a la dignitat de la persona i, per això, moralment il·lícits». Cal prevenir, va dir Joan Pau II, informant adequadament i educant a «trobar el valor espiritual de l'amor que es dona com a sentit fonamental de l'existència». En altres paraules: estimeu-vos, però absteniu-vos (del sexe) tot «donant-vos».

El discurs del Papa no significa que els científics que van participar en el Seminari no defensessin les pròpies tesis. El francès Luc Montaigner, descobridor amb el nord-americà Robert Gallo del virus de la sida, va defensar obertament l'ús dels preservatius i dels espermicides. De tota manera, Montaigner va puntualitzar que els mitjans mèdics no són suficients per a contenir l'avançada de la sida i que és

necessària «una campanya extensa que combati les pràctiques sexuals contràries a la natura de l'home, la promiscuïtat i la vagabundèria sexual».

El científic francès responia, sense cap matís moralista, al cardenal-arquebisbe de Nova York Josep O'Connor, el qual, en polèmica amb els qui investiguen i distribueixen preservatius i xeringues, havia afirmat que l'única esperança de derro-

tar la malaltia del segle consisteix a recuperar el sentit moral perdut.

Si els científics que eren al Seminari van parlar quasi exclusivament dels coneixements biològics, mèdics i terapèutics sobre la malaltia, teòlegs, moralistes i filòsofs, donats més aviat a raonar sobre els màxims sistemes i el sexe dels àngels que sobre els problemes concrets, en van dir de tots colors.

Monsenyor Elio Sgreccia, moralista italià molt acreditat, va sostenir que, si un cònjuge és seropositiu, no hi ha res a fer: abstinència completa; si, en canvi, tots dos cònjuges són seropositius, poden tenir relacions sexuals «sense anticonceptius de cap mena i en període no fecund per a evitar que neixin fills amb la sida».

És possible que, des del punt de vista de la moral catòlica, aquest raonament sigui perfecte, encara que porti a una conclusió singular: en cas d'un sol cònjuge seropositiu, les relacions sexuals en període no fecund només serien lícites si el cònjuge sa es posés malalt. Una licitud bastant bèstia, ¿oi?

«Cap estat —va sostenir el teòleg italià Carlo Caraffa— no pot organitzar campanyes per a difondre els preservatius, l'ús dels quals és moralment greu, perquè una campanya semblant implica una voluntat d'anticoncepció en una situació d'anticonjugalitat». Alguns dels presents a la sala el van interrompre. «Si m'erro —va respondre Caraffa— en corregirà la Santa Seu».

Els malalts de sida no entenen de discussions morals: necessiten solucions i la seua malaltia.

Caraffa deu tenir el vici de fer-se corregir per la Santa Seu. Dos anys abans, aquest teòleg havia sostingut que «l'anticoncepció és homicidi». A partir d'aleshores ho ha anat repetint de manera sistemàtica. Durant el Seminari, el cardenal Joseph Ratzinger, màxima autoritat doctrinal catòlica després del Papa, deia a la premsa que l'afirmació de Caraffa no respon a la doctrina de l'Església. Respecte a la mateixa qüestió, Ratzinger havia dit el mes passat: «No figura entre les funcions de la Santa Seu rectificar totes les opinions folles o les afirmacions absurdes dels professors».

Els catòlics presents al Seminari van fer cor uníson contra els preservatius. Per exemple, John Foley, president del Consell Pontifici de Comunicacions Socials, va

afirmar, resumint l'opinió comuna, que el preservatiu, en comptes de prevenir, pot induir comportaments riscosos. Foley no ho va dir, però probablement pensava en els homosexuals. El científic de torn, Wilhela Von Eiff, director de la clínica mèdica de la Universitat de Bonn, li va respondre: com que el preservatiu té una eficàcia indiscutible contra el contagi en les relacions sexuals riscoses, la ciència l'ha de tenir present en elaborar programes de prevenció.

Algun filòsof digué coses gruixudes en tractar d'explicar les causes dels comportaments que han portat la sida a moltes persones. Segons Sergio Cotta, professor de Filosofia del Dret a la Universitat estatal de Roma, les relacions homosexuals sorgeixen perquè els interessats no són capaços d'ins-

taurar una rel·lació estable, i la drogaaddicció ha d'atribuir-se «al desig de tenir visions de LSD i de crack». Un metge de Pàdua, abandonava la sala dient ben clarament: «cal suposar que el professor no ha dit mai bon dia a un homosexual».

Javier Elizari, de l'Institut de Ciències Morals de Madrid, va proposar que es modifiquin les normes sobre el secret professional per al personal mèdic que hagi posat en perill la pròpia salut a causa de la professió; Ugo Savona, de l'Institut Nacional de Justícia de Washington, proposava de manera dubitativa que s'introdueixin sancions penals per a qui difongui el contagi. Dues propostes que, ben mirat, tendeixen a fitxar sense contemplacions els malalts de sida.

¿Què podia fer un malalt

de sida sentint aquestes coses? L'irlandès John White, ex-infermer a Londres i missioner a l'Àfrica, on va agafar la sida sense saber com, abandonava immediatament i definitivament la sala.

N'havia estat expulsat el dia abans perquè portava un cartell on deia: «l'Església té la sida». El cos de guàrdia del Vaticà l'havia considerat un provocador. El missioner havia estat readmès al Seminari amb una abraçada pública de monsenyor Fiorenzo Angelini, organitzador de la manifestació en nom de la Santa Seu, perquè amb el seu cartell només havia volgut dir que «l'Església, tenint malalts de sida, sofreix amb ells». Potser és veritat això, però potser no ho és, vistes les coses dites per filòsofs, teòlegs i moralistes.

Jordi Minguell (Roma)

SALA D'EXPOSICIONS DE LA FUNDACIÓ CAIXA DE PENSIONS

CARRER CORREUS, 3 • VALÈNCIA • TEL. 351 14 35

FOTO PRES
1 9 8 9

17 NOVEMBRE/10 DESEMBRE

Laborables d'11 a 14 i de 17 a 21. Festius d'11 a 14
Dilluns matí tanca.

FUNDACIÓ CAIXA DE PENSIONS

**¿VOLS REBRE INFORMACIÓ GRATUÏTA
PER CORREU DE PUBLICACIONS EN
CATALÀ?**

**Envia aquesta butlleta (retallada o fotocopiada)
a l'Apartat de Correus 303. 46080 València**

Nom _____

Cognom _____

Adreça _____

Població _____